

เอกสารประกอบการเรียน

การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ไทย

เล่มที่ ๓ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย

นางสุนทรา เชยกลิ่นเทศ

ครูชำนาญการพิเศษ

วิชา ประวัติศาสตร์ ส๓๑๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โรงเรียนทรายมูลวิทยา

สำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๔

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์ไทย รหัสวิชา ส31103 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้สอน ได้จัดทำขึ้นตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ได้เรียบเรียงขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยพัฒนาความสามารถของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ

เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ไทย รหัสวิชา ส31103 หน่วยที่ 2 เรื่อง การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ไทย เล่มที่ 3 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารประกอบการเรียนเล่มนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดในการศึกษาสำหรับนักเรียน และมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนแก่ครูผู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และผู้สนใจทั่วไป

สุนทรา เขยกลิ่นเทศ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจงการใช้เอกสารประกอบการเรียน	1
สาระสำคัญ	2
จุดประสงค์	2
แบบทดสอบก่อนเรียน	3
หลักฐานทางประวัติศาสตร์	5
ลักษณะของหลักฐานทางประวัติศาสตร์	6
ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์	10
บรรณานุกรม	11
ภาคผนวก	12
กระดาษคำตอบแบบทดสอบ	13
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	14
กิจกรรมที่ 1 หลักฐานทางประวัติศาสตร์	15
กิจกรรมที่ 2	17
กิจกรรมที่ 3	19
แบบทดสอบหลังเรียน	21

คำชี้แจงการใช้เอกสารประกอบการเรียน

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส31103 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ไทย
เล่มที่ 3 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

เอกสารประกอบการเรียนชุดนี้ เป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส31103 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หน่วยที่ 2 เรื่อง การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ไทย เล่มที่ 3 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองตามลำดับขั้นตอน กิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1. ก่อนการเรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการเรียน นักเรียนควรศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ของเอกสารประกอบการเรียนให้เข้าใจ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการเรียนรู้

2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยความซื่อสัตย์ เพื่อวัดความรู้พื้นฐานของตนเองก่อนเรียน แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

3. ศึกษาเนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียนตามลำดับ ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดทีละขั้นตอน พร้อมทั้งตอบคำถามในแต่ละกิจกรรมเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ความเข้าใจ ถ้านักเรียนมีความสงสัย ไม่เข้าใจ หรือเกิดปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถขอคำปรึกษา และคำแนะนำจากครูผู้สอนได้ตลอดเวลา

4. เมื่อศึกษาเนื้อหาและตอบคำถามตามกิจกรรมครบถ้วนแล้ว นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน พร้อมทั้งตรวจคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียน ฉะนั้นครูจะต้องให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนของเอกสารประกอบการเรียน อย่างเคร่งครัดและซื่อสัตย์ จึงจะทำให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หากนักเรียนได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ ให้กลับมาศึกษาเนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียนอีกครั้ง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนผ่านเกณฑ์แล้ว จึงไปศึกษาเนื้อในเอกสารประกอบการเรียนเล่มอื่นต่อไป

สาระสำคัญ

หลักฐานทางประวัติศาสตร์มีความสำคัญอย่างมากในการศึกษาค้นคว้า เพราะการศึกษาประวัติศาสตร์ต้องอาศัยหลักต่างๆ ถ้าไม่มีหลักฐานการศึกษาประวัติศาสตร์ก็จะไม่ถูกต้องหรือถูกต้องน้อย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้
2. บอกลักษณะของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้
3. บอกแหล่งรวบรวมหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้

แบบทดสอบก่อนเรียน

เอกสารประกอบการเรียนวิชาประวัติศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ไทย
เล่มที่ 3 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

รหัส31103
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
เวลา 10 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดคือหลักฐานชั้นรองทั้งหมด ก. จดหมาย ภาพวาด กระเป่า ข. ภาพถ่าย บทความ วิทยานิพนธ์ ค. ภาพยนตร์ หนังสือ งานวิจัย ง. รูปปั้น ขาวหนังสือพิมพ์ วัตถุทัศน 2. หลักฐานชั้นต้นมีความน่าเชื่อถือเพราะอะไร ก. ให้ข้อมูลที่เกิดขึ้นจริง มีการอ้างอิง ข. สร้างขึ้นด้วยความเป็นกลางไม่มีอคติ ค. ให้ข้อมูลที่ละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ ง. สร้างขึ้นจากผู้เกี่ยวข้องในช่วงที่เกิดเหตุการณ์ 3. เหตุใดศิลาจารึกจึงเป็นหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรเก่าแก่ที่สุดเท่าที่มีการค้นพบในประเทศไทย ก. ศิลาจารึกมีความคงทน ข. ตัวอักษรบนจารึกมีความชัดเจน ค. คนสมัยโบราณถนัดการใช้หิน ง. การบันทึกข้อมูลลงบนหินทำได้ง่าย 4. ข้อใดคือคุณสมบัติเด่นของข้อมูลที่ได้จากจารึก ก. เป็นหลักฐานที่ให้ข้อมูลอย่างละเอียด ข. เป็นหลักฐานที่ให้ข้อมูลนั้น ๆ ได้ใจความ ค. เป็นหลักฐานชั้นต้นที่บอกเรื่องราวสำคัญ ง. เป็นหลักฐานชั้นต้นที่บอกเวลาสร้างไว้ชัดเจน	5. พระราชพงศาวดารมีเนื้อหากล่าวถึงเรื่องใด ก. สถาบันกษัตริย์ ข. พระพุทธศาสนา ค. สงครามกับอาณาจักรอื่น ง. ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ 6. เพราะเหตุใดหลักฐานชั้นต้นจึงมีความน่าเชื่อถือมากกว่าหลักฐานชั้นรอง ก. หลักฐานชั้นรองใช้ข้อมูลจากหลักฐานชั้นต้น ข. หลักฐานชั้นต้นสร้างขึ้นโดยไม่มีอคติในการสร้าง ค. หลักฐานชั้นต้นไม่มีการสอดแทรกความคิดของผู้สร้าง ง. ผู้สร้างหลักฐานชั้นต้นย่อมทราบข้อมูลของเหตุการณ์ดีกว่า 7. แหล่งรวบรวมข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นส่วนใหญ่จะพบมาก ณ สถานที่ใด ก. โรงเรียน ข. ศาสนสถาน ค. ห้องสมุด ง. บ้านคนปกติ

8. หลักฐานประเภทใดที่บันทึกเรื่องราวในอดีตภายใต้การอุปถัมภ์ของราชสำนัก

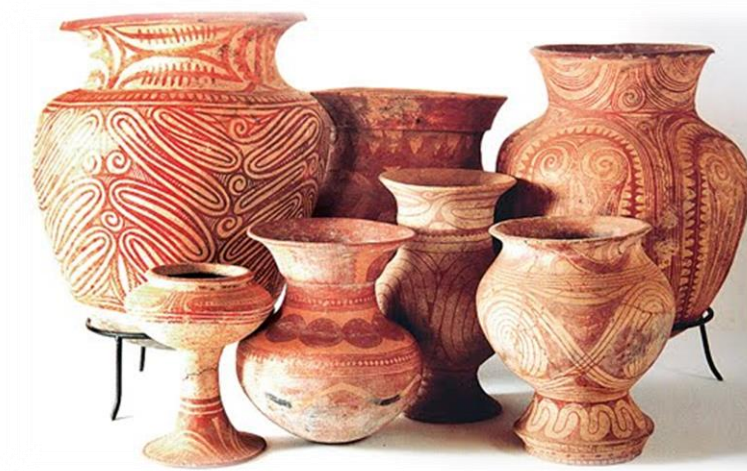
- ก. พงศาวดาร
- ข. ตำนาน
- ค. จดหมายเหตุ
- ง. บันทึกของชาวต่างชาติ

9. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ข้อใดอยู่ต่างสมัยจากข้ออื่น

- ก. วัดพระศรีสรรเพชญ์
- ข. จดหมายเหตุลาลูแบร์
- ค. พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
- ง. พระราชพงศาวดารกรุงเก่าฉบับหลวงประเสริฐฯ

10. การศึกษาเรื่องราวของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ควรศึกษาจากหลักฐานใด

- ก. ศิลปจารึก
- ข. หลักฐานทางโบราณคดี
- ค. พระราชพงศาวดาร
- ง. บันทึกของชาวต่างชาติ

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย

เมื่อศึกษาประวัติศาสตร์ไทย มักจะพบว่ามามีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ไทยอยู่หลายเรื่อง ที่ผู้ศึกษาต้องการรู้ในรายละเอียด แต่หาคำตอบได้ค่อนข้างยากว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้น

ปัญหาดังกล่าว เกิดจากการมีหลักฐานหรือข้อมูลทางประวัติศาสตร์ค่อนข้างน้อยและไม่สมบูรณ์ ครบถ้วนเหมือนกับบางชาติ เช่น ประเทศจีน ซึ่งมีหลักฐานและข้อมูลที่สมบูรณ์สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ได้มาก

การที่หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยมีน้อย อาจเป็นเพราะคนไทยไม่นิยมการจดบันทึกและหลักฐานที่มีอยู่ก็ถูกทำลายไปเพราะภัยสงคราม หรือเกิดความเสียหายเพราะอากาศและอุณหภูมิ เนื่องจากขาดการเก็บรักษาหลักฐานที่ดีทำให้หลักฐานเกิดการชำรุดและเสียหายได้

อย่างไรก็ตาม แม้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่เป็นลายลักษณ์อักษรจะมีอยู่ไม่มาก แต่เราก็สามารถใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์อื่น ๆ มาช่วยในการทำการศึกษาค้นคว้าได้ เช่น หลักฐานของชาวต่างชาติที่บันทึกเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ไว้ รวมทั้งหลักฐานประเภทโบราณสถาน โบราณวัตถุ ภาพถ่าย หรือหลักฐานทางโบราณคดี เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ประวัติศาสตร์ไทยมีความสำคัญและทรงคุณค่าแก่การศึกษาต่อไป

ลักษณะของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ (Historical Sources) หลักฐานทางประวัติศาสตร์ หมายถึง ร่องรอยการกระทำ การพูด การเขียน การประดิษฐ์ การอยู่อาศัยของมนุษย์ หรือลึกไปกว่าที่ปรากฏอยู่ภายนอก คือ ความคิดอ่าน โลกทัศน์ ความรู้สึก ประเพณีปฏิบัติของมนุษย์ในอดีต ความรู้สึกของคนในปัจจุบัน สิ่งที่มีมนุษย์จับต้องและทิ้งร่องรอยไว้ กล่าวได้ว่าอะไรก็ตามที่มาเกี่ยวข้องกับมนุษย์ หรือมนุษย์เข้าไปเกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ทั้งสิ้น

หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร

1. จารึกหรือจาร

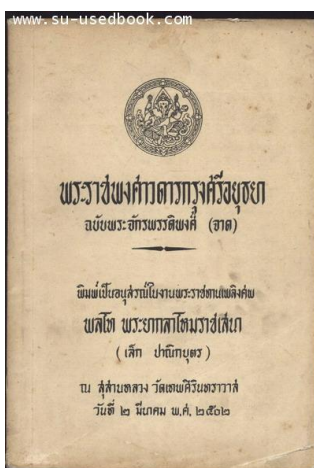

ศิลาจารึกหลักที่ 1 วัดศรีชุม

ทำขึ้นเพื่อใช้อธิบายเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยมีจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง จารึกของไทยปรากฏในหลายลักษณะ เช่น จารึกบนแท่นศิลา หรือ ศิลาจารึก จารึกลงแผ่นทอง เรียกว่า จาลึกลานทอง จารึกลงแผ่นเงิน เรียกว่า จารึกลานเงิน จารึกหรือจารบนใบลาน เรียกว่า หนังสือใบลาน จารึกเป็นหลักการทางวัด ไทยที่มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะในสมัยสุโขทัย จารึกที่ค้นพบในประเทศไทย มีประมาณ 500 ชิ้น เพื่อนเอกสารชั้นต้นที่คัดลอก แก่ไข ซึ่งมีประโยชน์ในการสร้างกรอบกำหนดเหตุการณ์ตามวันเวลาสามารถให้ข้อมูลทางด้านสังคมและเศรษฐกิจได้อย่างดี และช่วยให้ศึกษาวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ศิลาจารึกที่สำคัญ เช่น ศิลาจารึกสุโขทัยหลักที่ 1

หรือศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช จารึกวัดศรีชุม หรือศิลาจารึกสุโขทัย ลักษณะ ที่ 2 ซึ่ง ซึ่งถือเป็นหลักฐานสำคัญ ที่นักประวัติศาสตร์ใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย อย่างไรก็ตาม จารึกมีข้อจำกัดทางด้านภาษาและการตีความ เพราะสำนวนภาษาในจารึกมีอายุหลายร้อยปี ข้อความในจารึกจึง อาจจะมีความหมายแตกต่างไปจากภาษาในปัจจุบัน ทำให้นักประวัติศาสตร์อาจตีความผิดได้ นอกจากนี้ตัวอักษรของศิลาจารึกก็อาจไม่ชัดเจนจนทำให้อ่านยาก

2. พงศาวดาร

<https://sites.google.com/site/>

เป็นคำรวมระหว่าง พงศ กับ อวตาร มีความหมายว่า การอวตารของเผ่าพันธุ์ บางแห่งเขียนว่า พระราชพงศาวดาร ซึ่งมีหมายความว่า การอวตารของเทพเจ้า (พระนารายณ์) ในศาสนาฮินดู ดังนั้น พงศาวดารจึงเป็นเรื่องราวที่บันทึกเหตุการณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขของประเทศนั้นหรือพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ที่เกี่ยวกับประเทศหรือศาสนาเป็นส่วนใหญ่

3. ตำนาน

ตำนาน เป็นเรื่องที่เล่าต่อ ๆ กันมาด้วยวาจา ต่อมาภายหลังจึงมีการจดบันทึกและ พิมพ์เผยแพร่ ดังนั้น เรื่องที่อยู่ในตำนานจึงอาจถูกเปลี่ยนแปลงจากเรื่องเดิมได้เพราะการลืมน ความไม่แม่นยำในการจดจำการแต่งเติมเรื่อง การไม่ให้ความสำคัญในเรื่องการเวลา จึงมีการกล่าวถึงเวลาอย่างกว้างๆ เรื่องที่ปรากฏในตำนาน มักจะกล่าวถึงเรื่องในพระพุทธศาสนา เรื่องราวของบุคคล เรื่องราวของปูชนียสถาน เช่น ตำนานมูล ศาสนา ตำนานจามมะเทวีวงศ์ ตำนานพระแก้วมรกต ตำนานอรัญพระธาตุ เป็นต้น ตำนานจึงสะท้อนให้เห็นความเชื่อ ความศรัทธาคติชาวบ้าน ดังนั้น ตำนานจึงมีประโยชน์ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยอยู่มาก แต่ก็ต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง และตรวจสอบกับหลักฐานอื่นๆ ด้วย เช่น หลักฐานทางโบราณคดี เป็นต้น

ตำนานจามเทวีวงศ์

<https://sites.google.com/site>

ตำนานอรัญพระธาตุ

4. จดหมายเหตุ

จดหมายเหตุ เป็นหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ ประเภท พงศาวดาร แต่แตกต่างกันตรงที่จดหมายเหตุ เป็นการบันทึกร่วมสมัย บอกเกี่ยวกับวันเวลา ที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น มีลักษณะเด่นในเรื่องการให้รายละเอียด และความถูกต้องในเรื่องเวลา พร้อมทั้งแทรกความคิดเห็นของผู้บันทึกลงไปด้วย จดหมายเหตุแบ่งออกเป็นหลายประการ ได้แก่ จดหมายเหตุของหลวง จดหมายเหตุไพร่ จดหมายเหตุของบุคคล และเอกสารคำให้การของรัฐหรือฝ่ายปกครอง

จดหมายเหตุหลวงอุดมสมบัติ

<https://sites.google.com/site>

5. เอกสารทางราชการ

เอกสารทางราชการ เป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการและการปกครองที่รัฐบาล มีต่อข้าราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น รายงานการตรวจสอบราชการ รายงานความคิดเห็นเพื่อกราบบังคมทูล รายงานการประชุม เป็นต้น ก่อนสมัยรัตนโกสินทร์ เอกสารทางราชการส่วนใหญ่ได้ชำรุดเสียหายไปมาก ประตอบรับในสมัยโบราณยังไม่มีระบบการจัดเก็บเอกสารราชการ จนกระทั่งได้มีการตั้งกระทรวง ทบวง กรม ขึ้นในสมัยราชการที่ 5 จึงได้เริ่มการจัดเก็บเอกสารอย่างเป็นระบบ โดยเก็บไว้ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ เป็นแหล่งสำคัญ

6. บันทึกรวบรวมของชาวต่างชาติ

บันทึกของชาวต่างชาติ ชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในดินแดนประเทศไทย สมัยต่างๆ มีทั้งที่เป็น นักการทูต พ่อค้า ได้บันทึกเรื่องราวต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม การดำรงชีวิต เป็นต้น ทำให้เราได้ทราบเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ไทยมากขึ้นกว่าเดิม บันทึกที่สำคัญของชาวต่างชาติในสมัยอยุธยา เช่น พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับพัน พลิต หรือวัน วลีต พ่อค้าชาวฮอลันดา ที่มาประจำกรุงศรีอยุธยาสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง จดหมายเหตุลาลูแบร์ โดย ซิมองค์ เดอ ลา ลูแบร์ ราชทูตชาวฝรั่งเศส ที่เค้ามามีเจริณสัมพันธไมตรี ไทยในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ในสมัยรัตนโกสินทร์ บันทึกของชาวต่างชาติมากขึ้น เช่น เล่าเรื่องกรุงสยาม ของ สังฆราชปาลเลอกัวซ์ เผยแพร่ ศาสนาคริสต์ในเมืองไทยเป็นเวลานานจึงอาจทำให้มีการเข้าใจผิดในวัฒนธรรมของไทยในบางเรื่อง เพราะฉะนั้นในการศึกษาจึงต้องระมัดระวังในประเด็นเหล่านี้

พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับวัน วลีต

<https://sites.google.com/site>

7. เอกสารส่วนบุคคล

เอกสารส่วนบุคคล เป็นบันทึกส่วนตัวของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้น ๆ ถือว่าเป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ที่มีประโยชน์มาก เอกสารส่วนบุคคลที่สำคัญ เช่น จดหมายเหตุพระราชกิจรายวันในรัชกาลที่ 5 จดหมายเหตุความทรงจำของกรมหลวงนรินทรเทวี และบันทึกของคณะราษฎรหลายท่านที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 เป็นต้น

หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ส่วนใหญ่เป็นหลักฐานประเภทโบราณสถาน โบราณวัตถุ เช่น โบสถ์ วิหาร โครงกระดูกมนุษย์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ซึ่งจัดว่าเป็นหลักฐานที่มีคุณค่า และสามารถใช้อ้างอิงทางประวัติศาสตร์ได้เป็นอย่างมาก

1. โบราณสถาน

โบราณสถาน หมายถึง สิ่งก่อสร้างโดยฝีมือมนุษย์ขนาดต่างๆกัน อยู่ติดกับพื้นดินไม่อาจนำเคลื่อนที่ไปได้ เช่น กำแพงเมือง คูเมือง วัง วัด ตลอดจนสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในวัด และวัง เช่น โบสถ์ วิหาร เจดีย์ และที่อยู่อาศัย การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโบราณสถาน จำเป็นต้องเดินทางไปยังสถานที่ตั้งของโบราณสถานนั้นๆ

ปราสาทเขาพนมรุ้ง
ที่มา <https://www.google.co.th/>

2. โบราณวัตถุ

โบราณวัตถุ หมายถึง สิ่งของโบราณที่มีลักษณะต่างๆกัน สามารถนำติดตัว เคลื่อนย้ายได้ ไม่ว่าสิ่งของนั้นๆ จะเกิดขึ้นตามธรรมชาติ เป็นสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น หรือเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของโบราณสถาน และสิ่งของที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเหล่านี้เกิดขึ้นในสมัยประวัติศาสตร์ เช่น พระพุทธรูป เทวรูป รูปเคารพต่างๆ เครื่องประดับ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโบราณวัตถุ ไม่จำเป็นต้องเดินทางไปยังสถานที่ทางประวัติศาสตร์เสมอไป และสามารถไปศึกษาได้จากแหล่งรวบรวมทั้งของราชการ เช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

เครื่องปั้นดิน
เผาบ้านเชียง

หม้อบ้านเชียง

ที่มาภาพ :
<http://www.thaitourzone.com/eastno>

ที่มาภาพ :<http://gaprobot.spaces.live.com/blog/cns!EDF1593B634FDF0!319.entry>

ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์

1. หลักฐานขั้นต้นหรือหลักฐานปฐมภูมิ เป็นหลักฐานที่มาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสมัยนั้นจริงๆ โดยมีการบันทึกของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์โดยตรง หรือผู้ที่รู้เหตุการณ์นั้นด้วยตนเอง ดังนั้นหลักฐานช่วงต้น จึงเป็นหลักฐานที่มีความสำคัญและน่าเชื่อถือมากที่สุด เพราะบันทึกของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ หรือผู้อยู่ในเหตุการณ์บันทึกไว้ เช่น จดหมายเหตุ คำสัมภาษณ์ เอกสารทางราชการ บันทึกความทรงจำ กฎหมาย หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ สไลด์วีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง โบราณสถาน แหล่งโบราณคดี โบราณวัตถุ

การใช้หลักฐานขั้นต้นในการศึกษาค้นคว้าทางประวัติศาสตร์จะทำให้การศึกษามีความน่าเชื่อถือมากขึ้น แต่ผู้ศึกษาควรใช้หลักฐานอย่างระมัดระวัง เพราะหลักฐานบางอย่างจะกล่าวถึงเพียงด้านเดียว การนำหลักฐานขั้นต้นมาใช้จึงต้องมีการประเมินคุณค่าของหลักฐานอย่างรอบคอบเสียก่อน

2. หลักฐานชั้นรองหรือหลักฐานทุติยภูมิ เป็นหลักฐานที่เขียนขึ้นโดยบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้นโดยตรง โดยมีการเรียบเรียงขึ้นภายหลังจากเกิดเหตุการณ์นั้นๆ ส่วนใหญ่อยู่ในรูปของบทความทางวิชาการและหนังสือต่างๆ เช่น พงศาวดาร ตำนาน บันทึกคำบอกเล่า ผลงานทางการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการ สำหรับหลักฐานชั้นรองนั้นมีข้อดี คือ มีความสะดวกและง่ายในการศึกษาทำความเข้าใจ เนื่องจากเป็นข้อมูลได้ผ่านการศึกษาค้นคว้า ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์เหตุการณ์และอธิบายไว้อย่างเป็นระบบ โดยนักประวัติศาสตร์มาแล้ว

สำหรับหลักฐานชั้นรองนั้นมีข้อดี คือ มีความสะดวกและง่ายในการศึกษาทำความเข้าใจ เนื่องจากเป็นข้อมูลได้ผ่านการศึกษาค้นคว้า ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์เหตุการณ์และอธิบายไว้อย่างเป็นระบบ โดยนักประวัติศาสตร์มาแล้ว

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร

นับเป็นพิพิธภัณฑสถานสำหรับประชาชนแห่งแรกของประเทศไทยซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2402 แต่เดิมเป็น “พระราชวังบวรสถานมงคล” หรือ “วังหน้า” ซึ่งประกอบด้วย พระที่นั่งและพระตำหนัก อันเป็นสถาปัตยกรรมไทยที่งดงามอีกแห่งหนึ่ง ในรัชสมัยรัชกาลที่ 4 ได้ทรงจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานพระองค์ขึ้นที่ พระที่นั่งประพาส พิพิธภัณฑสถาน ซึ่งทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น ในพระบรมมหาราชวังเพื่อเก็บรักษาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นเครื่องราชบรรณาการต่าง ๆ นับว่าเป็นบ่อเกิดของพิพิธภัณฑสถานในสมัยต่อมา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้**. : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. **แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษา**. : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552.
- ชมพูนุท นาতিরักษ์ และคณะ. **ประวัติศาสตร์ เล่ม 1 ประวัติศาสตร์ไทย** : เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ ประเด็นวิภาคบุคคลสำคัญ และภูมิปัญญาไทย . กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2551.
- ธีระ นุชเปี่ยม. **ประวัติศาสตร์ไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม็ค, 2551.
- ประสิทธิ์ เอื้อตระกูลวิทย์. **ประวัติศาสตร์ไทย 4-6**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอมพันธ์, 2551.
- สุพรรณิ ชะโลธร และคณะ. **ประวัติศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประสานมิตร (ปสม.) , 2551

ภาคผนวก

กระดาษคำตอบแบบทดสอบ

ชื่อ - สกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
คะแนนที่ได้				

สรุปผลการประเมิน

ให้นักเรียนกรอกคะแนนก่อนเรียน ลงในช่องสรุปผลการประเมิน
และให้คิดระดับคุณภาพ ตามเกณฑ์การตัดสิน แล้วกรอกลงตรงที่กำหนดให้

เกณฑ์การตัดสิน		ระดับคุณภาพ
ระดับ 0-1	คะแนน	ปรับปรุง
ระดับ 2-4	คะแนน	พอใช้
ระดับ 5-7	คะแนน	ดี
ระดับ 8-10	คะแนน	ดีมาก

สรุปผลการประเมิน	
() ผ่าน	() ไม่ผ่าน
.....	
คะแนนที่ได้	ระดับคุณภาพ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ 2 การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ไทย
เล่มที่ 3 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

ข้อ	คำตอบ
1.	ค
2.	ง
3.	ก
4.	ค
5.	ก
6.	ง
7.	ข
8.	ก
9.	ค
10.	ข

กิจกรรมที่ 1

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย

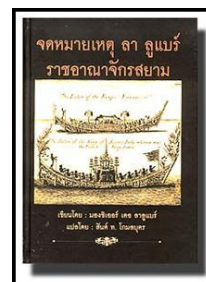
คำชี้แจง พิจารณาภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ แล้วนำหมายเลขจากภาพเติมหลังข้อความ

1

2

3

4

5

ข้อความ	หมายเลข
1. หลักฐานที่สามารถใช้ศึกษาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ.2199-2231)	
2. หลักฐานที่แสดงถึงอารยธรรมสมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีวิวัฒนาการทางด้านวัฒนธรรม สังคม และเทคโนโลยียาวนานกว่า 5,000 ปี	
3. หลักฐานที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อทางพระพุทธศาสนาแบบมหายานพุทธประวัติ และประวัติศาสตร์ของล้านนา	
4. หลักฐานที่ใช้แสดงการเข้าสู่สมัยประวัติศาสตร์ของดินแดนประเทศไทยเนื่องจากการระบุศักราชอย่างชัดเจน	
5. หลักฐานที่ใช้ศึกษาเรื่องราวตั้งแต่แรกสถาปนากรุงศรีอยุธยา จนถึงสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (พ.ศ.2133-2148)	

แนวคำตอบกิจกรรมที่ 1

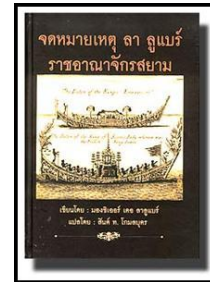
คำชี้แจง พิจารณาภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ แล้วนำหมายเลขจากภาพเติมหลังข้อความ

1

2

3

4

5

ข้อความ	หมายเลข
1. หลักฐานที่สามารถใช้ศึกษาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ.2199-2231)	3
2. หลักฐานที่แสดงถึงอารยธรรมสมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีวิวัฒนาการทางด้านวัฒนธรรม สังคม และเทคโนโลยียาวนานกว่า 5,000 ปี	4
3. หลักฐานที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อทางพระพุทธศาสนาแบบมหายานพุทธประวัติ และประวัติศาสตร์ของล้านนา	2
4. หลักฐานที่ใช้แสดงการเข้าสู่สมัยประวัติศาสตร์ของดินแดนประเทศไทยเนื่องจากการระบุศักราชอย่างชัดเจน	1
5. หลักฐานที่ใช้ศึกษาเรื่องราวตั้งแต่แรกสถาปนากรุงศรีอยุธยา จนถึงสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (พ.ศ.2133-2148)	5

กิจกรรมที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับลักษณะของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่อไปนี้แล้วทำ
เครื่องหมาย / ลงในช่อง

ลักษณะของหลักฐาน	ตำนาน	จารึก	พงศาวดาร	บันทึกของต่างชาติ	จดหมายเหตุ	เอกสารทางราชการ
1. ผู้บันทึกมีทั้งนักการทูต พ่อค้า นักเผชิญโชคที่เดินทางเข้ามาในดินแดนประเทศไทยสมัยต่าง ๆ						
2. บันทึกร่วมสมัยที่บอกเกี่ยวกับวันเวลาที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น						
3. หลักฐานขั้นต้นที่น่าเชื่อถือ แต่มีข้อจำกัดทางด้านภาษาและการตีความ						
4. ราชสำนักให้การอุปถัมภ์ เนื้อหาจะเกี่ยวกับอาณาจักรและกษัตริย์ที่ปกครอง						
5. เรื่องที่เล่าต่อกันมาด้วยวาจา ภายหลังต่อมามีการจดบันทึกและพิมพ์เผยแพร่						
6. การนำหลักฐานไปใช้ต้องระมัดระวัง เพราะผู้จดบันทึกมีวัฒนธรรม ความคิดที่แตกต่างจากคนไทย						
7. จารลงบนวัสดุหลายประเภท เช่น แท่นศิลา หรือแผ่นศิลา แผ่นทอง แผ่นเงิน ใบลาน เป็นต้น						
8. หลักฐานที่ให้คุณค่ามากในการศึกษาประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์จนถึงต้นรัชกาลที่ 5						
9. หลักฐานที่มีลักษณะเด่นในเรื่องการให้รายละเอียดและความถูกต้องในเรื่องเวลา มีการแทรกความคิดเห็นของผู้บันทึกลงไปด้วย						
10. หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการและการปกครองที่รัฐมีต่อข้าราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค						

แนวคำตอบ กิจกรรมที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับลักษณะของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่อไปนี้แล้วทำ
เครื่องหมาย / ลงในช่อง

ลักษณะของหลักฐาน	ตำนาน	จารึก	พงศาวดาร	บันทึกของชาวต่างชาติ	จดหมายเหตุ	เอกสารทางราชการ
1. ผู้บันทึกมีทั้งนักการทูต พ่อค้า นักเผชิญโชคที่เดินทางเข้ามาในดินแดนประเทศไทยสมัยต่าง ๆ				/		
2. บันทึกร่วมสมัยที่บอกเกี่ยวกับวันเวลาที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น					/	
3. หลักฐานขั้นต้นที่น่าเชื่อถือ แต่มีข้อจำกัดทางด้านภาษาและการตีความ		/				
4. ราชสำนักให้การอุปถัมภ์ เนื้อหาจะเกี่ยวกับอาณาจักรและกษัตริย์ที่ปกครอง			/			
5. เรื่องที่เล่าต่อกันมาด้วยวาจา ภายหลังต่อมามีการจดบันทึกและพิมพ์เผยแพร่	/					
6. การนำหลักฐานไปใช้ต้องระมัดระวัง เพราะผู้จดบันทึกมีวัฒนธรรม ความคิดที่แตกต่างจากคนไทย				/		
7. จารลงบนวัสดุหลายประเภท เช่น แผ่นศิลา หรือแผ่นศิลา แผ่นทอง แผ่นเงิน ใบลาน เป็นต้น		/				
8. หลักฐานที่ให้คุณค่ามากในการศึกษาประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์จนถึงต้นรัชกาลที่ 5			/			
9. หลักฐานที่มีลักษณะเด่นในเรื่องการให้รายละเอียดและความถูกต้องในเรื่องเวลา มีการแทรกความคิดเห็นของผู้บันทึกลงไปด้วย					/	
10. หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการและการปกครองที่รัฐมีต่อข้าราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค						/

กิจกรรมที่ 3

ศิลาจารึกสุโขทัย
หลักที่ 1

1. ประเภทของหลักฐาน
() หลักฐานชั้นต้น () หลักฐานชั้นรอง
2. ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน
() น่าเชื่อถือ () ไม่น่าเชื่อถือ
3. ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....

.....

.....

.....

.....

เจดีย์ทรงดอกบัวตูม
หรือเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์

1. ประเภทของหลักฐาน
() หลักฐานชั้นต้น () หลักฐานชั้นรอง
2. ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน
() น่าเชื่อถือ () ไม่น่าเชื่อถือ
3. ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวคำตอบกิจกรรมที่ 3

ศิลาจารึกสุโขทัย
หลักที่ 1

1. ประเภทของหลักฐาน
(/) หลักฐานชั้นต้น () หลักฐานชั้นรอง
2. ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน
(/) น่าเชื่อถือ () ไม่น่าเชื่อถือ
3. ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์
เป็นหลักฐานที่ให้ข้อมูลของอาณาจักรสุโขทัยหลายๆ
ด้าน ทั้งการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม
ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตความเป็นอยู่
ของคน

เจดีย์ทรงดอกบัวตูม
หรือเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์

1. ประเภทของหลักฐาน
(/) หลักฐานชั้นต้น () หลักฐานชั้นรอง
2. ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน
() น่าเชื่อถือ (/) ไม่น่าเชื่อถือ
3. ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์
เป็นโบราณสถานในวัดมหาธาตุ เป็นเจดีย์ที่มี
ลักษณะเด่นที่สุดในกลุ่มเจดีย์ทรงดอกบัวตูมในสมัย
สุโขทัยด้วยกัน ลักษณะขอเจดีย์แสดงให้เห็นว่าได้รับ
อิทธิพลมาจากเจดีย์ทรงปราสาทของขอมประยุกต์เข้า
กับเจดีย์ทรงกลมแบบลังกา

แบบทดสอบหลังเรียน

เอกสารประกอบการเรียนวิชาประวัติศาสตร์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ไทย
 เล่มที่ 3 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

รหัส31103
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 เวลา 10 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบ

1. แหล่งรวบรวมข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นส่วนใหญ่จะพบมาก ณ สถานที่ในข้อใด ก. โรงเรียน ข. ศาสนสถาน ค. ห้องสมุด ง. บ้านคนหบดี 2. เหตุใดศิลาจารึกจึงเป็นหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรเก่าแก่ที่สุดเท่าที่มีการค้นพบในประเทศไทย ก. ศิลาจารึกมีความคงทน ข. ตัวอักษรบนจารึกมีความชัดเจน ค. คนสมัยโบราณถนัดการใช้หิน ง. การบันทึกข้อมูลลงบนหินทำได้ง่าย 3. หลักฐานประเภทใดที่บันทึกเรื่องราวในอดีตภายใต้การอุปถัมภ์ของราชสำนัก ก. พงศาวดาร ข. ตำนาน ค. จดหมายเหตุ ง. บันทึกของชาวต่างชาติ 4. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ข้อใดอยู่ต่างสมัยจากข้ออื่น ก. วัดพระศรีสรรเพชญ์ ข. จดหมายเหตุลาลูแบร์ ค. พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ง. พระราชพงศาวดารกรุงเก่าฉบับหลวง	5. การศึกษาเรื่องราวของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ควรศึกษาจากหลักฐานใด ก. ศิลาจารึก ข. หลักฐานทางโบราณคดี ค. พระราชพงศาวดาร ง. บันทึกของชาวต่างชาติ 6. ข้อใดคือหลักฐานชั้นรองทั้งหมด ก. จดหมาย ภาพวาด กระเป่า ข. ภาพถ่าย บทความ วิทยานิพนธ์ ค. ภาพยนตร์ หนังสือ งานวิจัย ง. รูปปั้น ข้าวหนังสือพิมพ์ วิดีทัศน์ 7. เพราะเหตุใดหลักฐานชั้นต้นจึงมีความน่าเชื่อถือมากกว่าหลักฐานชั้นรอง ก. หลักฐานชั้นรองใช้ข้อมูลจากหลักฐานชั้นต้น ข. หลักฐานชั้นต้นสร้างขึ้นโดยไม่มีอคติในการสร้าง ค. หลักฐานชั้นต้นไม่มีการสอดแทรกความคิดของผู้สร้าง ง. ผู้สร้างหลักฐานชั้นต้นย่อมทราบข้อมูลของเหตุการณ์ดีกว่าประเสริฐฯ

8. หลักฐานชั้นต้นมีความน่าเชื่อถือเพราะอะไร ก. ให้ข้อมูลที่เกิดขึ้นจริง มีการอ้างอิง ข. สร้างขึ้นด้วยความเป็นกลางไม่มีอคติ ค. ให้ข้อมูลที่ละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ ง. สร้างขึ้นจากผู้เกี่ยวข้องในช่วงที่เกิดเหตุการณ์ 9. พระราชพงศาวดารมีเนื้อหากล่าวถึงเรื่องใด ก. สถาบันกษัตริย์ ข. พระพุทธศาสนา ค. สงครามกับอาณาจักรอื่น ง. ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ	10. ข้อใดคือคุณสมบัติเด่นของข้อมูลที่ได้จากจารึก ก. เป็นหลักฐานที่ให้ข้อมูลอย่างละเอียด ข. เป็นหลักฐานที่ให้ข้อมูลนั้น ๆ ได้ใจความ ค. เป็นหลักฐานชั้นต้นที่บอกเรื่องราวสำคัญ ง. เป็นหลักฐานชั้นต้นที่บอกเวลาสร้างไว้ชัดเจน

กราบงาฬๆ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ 2 การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ไทย
เล่มที่ 3 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

ข้อ	คำตอบ
1.	ข
2.	ก
3.	ก
4.	ค
5.	ข
6.	ค
7.	ง
8.	ง
9.	ก
10.	ค

กราบงาฬๆ

ใบบันทึกคะแนน

หน่วยการเรียนรู้ 2 การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ไทย
เล่มที่ 3 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

คะแนนที่ได้

.....

ชื่อ - สกุล ชั้น เลขที่

ที่	กิจกรรม	คะแนน	คะแนนที่ได้
1.	แบบทดสอบก่อนเรียน	10	
2.	กิจกรรมที่ 1	10	
3.	กิจกรรมที่ 2	10	
4.	กิจกรรมที่ 3	10	
5.	แบบทดสอบหลังเรียน	10	
รวม		50	

กราบงาษา

